

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 3.12.2025
COM(2025) 945 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

RESourceEU handlingsplanen

Fremskyndelse af vores strategi for kritiske råstoffer for at tilpasse os en ny virkelighed

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET,
RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

RESourceEU handlingsplanen

**Fremskyndelse af vores strategi for kritiske råstoffer for at tilpasse os en ny
virkelighed**

INDLEDNING

Historien har vist, at EU med et tilstrækkeligt ambitionsniveau og de rette værktøjer er i stand til at reducere selv dybtliggende afhængighedsforhold. Dette blev demonstreret med *REPowerEU*⁽¹⁾, som ændrede vores energilandskab, herunder med udfasningen af russisk gasimport. Kommissionen vedtager i dag RESourceEU-handlingsplanen, der bygger på en lignende logik for risikobegrænsning og diversificering af kritiske råstoffer. RESourceEU mobiliserer et bredt spektrum af politiske værktøjer samt private og offentlige aktører, således at EU i fællesskab kan fremskynde gennemførelsen af sin strategi for kritiske råstoffer, reducere sine kritiske afhængighedsforhold og styrke sin økonomiske sikkerhed.

EU traf allerede i 2024 ambitiøse foranstaltninger inden for rammerne af forordningen om kritiske råstoffer⁽²⁾. Denne forordning indeholder klare mål for EU's forsyningssikkerhed: Senest i 2030 bør EU have kapacitet til at udvinde 10 %, forarbejde 40 % og genanvende 25 % af de strategiske råstoffer, EU forbruger⁽³⁾. Sideløbende hermed bør EU diversificere sin forsyning for at forhindre afhængighed af et enkelt land med hensyn til mere end 65 % af EU's behov. Selv om retningen er klar, er det afgørende, at vi fremskynder vores udvikling i den retning.

Kritiske råstoffer er afgørende for EU's konkurrenceevne, omstilling til ren energi og digitale omstilling samt for EU's forsvarsmæssige samt luft- og rumfartsmæssige behov og fødevarerikkerhed. For de fleste kritiske råstoffer (herunder de 26, der er relevante for energiomstillingen) gælder det imidlertid, at EU er alt for afhængig af import fra lande uden for EU. Kina har opnået dominans over den globale produktionskapacitet på alle trin i værdikæden – fra udvinding til metalfremstilling eller magnetproduktion⁽⁴⁾. Denne dominans skaber et afhængighedsforhold for EU og andre partnere, som i stigende grad udnyttes som et geopolitisk våben med henblik på i væsentlig grad at påvirke EU's

(1) https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/actions-and-measures-energy-prices/repowereu-3-years_da.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1252 af 11. april 2024 om fastlæggelse af en ramme for at sikre en sikker og bæredygtig forsyning med kritiske råstoffer og om ændring af forordning (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 og (EU) 2019/1020.

(3) Strategiske råstoffer er en undergruppe af kritiske råstoffer, som er defineret i forordningen om kritiske råstoffer og anvendes i strategiske teknologier til den digitale og grønne omstilling samt til forsvarsindustrien samt luft- og rumfartsindustrien. Kritiske råstoffer og strategiske råstoffer er opført i bilag 1 og 2 til forordningen om kritiske råstoffer.

(4) Carrara, S., Baldassarre, B., Jakimów, M., Kuzov, T., Mc Govern, L. et al., Deep dive on critical raw materials for wind turbines in the EU, Black, C. (redaktør), Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/5665594>, JRC141759.

fremstillingsindustri. En krise med hensyn til forsyningen af kritiske råstoffer er en meget reel og aktuell trussel mod EU.

Den stigende efterspørgsel efter kritiske råstoffer driver et geopolitisk kapløb om at få adgang til ressourcer. Kina handler ud fra et helhedsorienteret forsyningskædeperspektiv og udnytter sin markedsstyrke inden for kritiske råstoffer til gradvist at udvide sin dominans på tværs af centrale værdikæder i de efterfølgende produktionsled (batterier, elkøretøjer eller vindmøller). Dette opnås gennem en blanding af ikkemarkedsøkonomiske politikker og praksisser, herunder subsidier i hele værdikæden, som bidrager til at opskalere den indenlandske produktion, skabe overkapacitet, anvende aggressiv forsynings- og prissætningspraksis, gennemtvinge teknologioverførsler og investere i kontrol over værdikæderne i tredjelande.

I løbet af de seneste tre år har Kina desuden indført en række eksportkontrollforanstaltninger, der omfatter kritiske råstoffer såsom grafit, gallium, wolfram, bismuth, germanium og sjældne jordarter, men også slutprodukter såsom batterier eller udstyr relateret til forarbejdning af sjældne jordarter. Restriktionerne af 9. oktober 2025 omfattede ekstraterritorial kontrol med alle industri- eller forsvarsprodukter, der indeholder visse kritiske råstoffer. Deres suspension i et år giver kun en midlertidig og delvis fritagelse. EU's industrielle aktører er fortsat berørt af andre foranstaltninger, der stadig gør sig gældende, og som forårsager administrative hindringer og forsinkelser i leveringen. Europæiske bil- og maskinproducenter samt producenter af medicinsk udstyr skynder sig at sikre deres forsyning af permanente magneter med brug af sjældne jordarter. Idet der kun findes få alternativer på markedet, efterlades de ofte i en venteposition uden klarhed over tidspunktet for godkendelse af licenserne, og de er forpligtede til at give følsomme forretningsoplysninger.

Dette risikerer at føre til produktionsstop og i sidste ende til fabriksnedlukninger og afskedigelser, samtidig med at det underminerer EU's økonomiske sikkerhed, langsigtede konkurrenceevne og omstillingsmål. Kritiske afhængighedsforhold knyttet til visse kritiske råstoffer risikerer også at hæmme EU's evne til at opfylde sine 2030-mål for forsvarsberedskab og til at yde militær støtte til Ukraine, hvilket dermed udgør en direkte sikkerhedsrisiko og underminerer målene i meddelelsen om europæisk økonomisk sikkerhed⁽⁵⁾. Målene for den økonomiske sikkerhed omfatter endvidere også især sikringen af disse strategiske forsyningskæders modstandsdygtighed, beskyttelse heraf mod ekstern indblanding og forhindring af risikable afhængighedsforhold. Andre globale aktører har truffet foranstaltninger for at håndtere deres afhængighedsforhold, herunder USA, der lancerer projekter omhandlende kritiske råstoffer via aftagningsaftaler og indgår partnerskaber med partnerlande.

Gennem en sammenhængende Team Europe-tilgang er der nu behov for stærkere og hurtigere foranstaltninger i EU, da markedskræfterne ikke i sig selv kan sikre den nødvendige diversificering. På grund af ulige konkurrencevilkår er det ofte dyrere at producere i EU end i andre regioner. F.eks. kan produktionen af permanente magneter være tre gange dyrere. Dette skyldes en række forskellige faktorer – fra energipriser til strengere lovgivningsmæssige rammer. Desuden skaber direkte markedsmanipulation fra de etablerede aktører prisustabilitet og svækker forretningsgrundlaget for europæiske projekter inden for kritiske råstoffer. Dette afholder europæiske aftagerindustrier fra at indgå langfristede købsaftaler med EU-leverandører. EU skal tage fat på de vanskeligheder, som nye aktører står over for med hensyn til at operere på et stærkt

⁽⁵⁾ COM/2025/977 final.

koncentreret marked, især hvor andre aktører anvender ikkemarkedsmæssig praksis og adfærd motiveret af geopolitiske eller andre ikke-økonomiske interesser.

Kommissionen vedtager derfor **RESourceEU-handlingsplanen** for at fremskynde opfyldelsen af målene i forordningen om kritiske råstoffer, bevare og udvide EU's produktion af primære og sekundære kritiske råstoffer, styrke EU's modstandsdygtighed over for forsyningsafbrydelser og udstikke en kurs i retning af en hurtigere diversificering af forsyningskæderne for kritiske råstoffer. RESourceEU-handlingsplanen supplerer således andre foranstaltninger til fremme af Unionens mål for økonomisk sikkerhed som led i en strategisk tilgang som præsenteret i meddelelsen om økonomisk sikkerhed og bidrager til de mål, der er fastsat i meddelelsen om aftalen om ren industri⁽⁶⁾.

Selv om handlingsplanen kan støtte alle kritiske råstoffer, fokuseres der umiddelbart på at styrke værdikæderne for permanente magneter fremstillet af sjældne jordarter, batteriråstoffer og forsvarsrelaterede råstoffer, i betragtning af deres strategiske betydning for Europas mål for konkurrenceevne, omstilling og forsvarsberedskab. Med henblik herpå indeholder denne handlingsplan foranstaltninger til at fremskynde udrulningen af projekter omhandlende kritiske råstoffer, der kan blive lanceret i 2029 eller tidligere. Efter lanceringen af disse modne projekter kan de i væsentlig grad bidrage til at mindske EU's afhængighedsforhold og fremme resten af værdikæden, hvilket hjælper med at skabe grundlaget for en konkurrencedygtig industri for kritiske råstoffer i Europa og for en vellykket gennemførelse af alle nuværende og fremtidige strategiske projekter vedrørende kritiske råstoffer. Cirkularitet kommer til at udgøre en central drivkraft for denne indsats på grundlag af støtte til genanvendelsesprojekter og lovgivningsmæssige incitamenter til genvinding af råstoffer.

1. FORSYNINGSSIKKERHED MED DET EUROPÆISKE CENTER FOR KRITISKE RÅSTOFFER

Udfordringen med kritiske råstoffer kræver strategisk overblik og en langsigtet europæisk strukturel indsats for at opfylde målene i forordningen om kritiske råstoffer og RESourceEU.

På baggrund af erfaringerne fra Japans organisation for metal- og energisikkerhed (JOGMEC) vil Kommissionen i 2026 oprette et europæisk center for kritiske råstoffer ("centret") med mandat til at bidrage til at sikre adgang til kritiske råstoffer for den europæiske industri. Centret vil udvikle systemisk viden om værdikæden for kritiske råstoffer og om primære og sekundære markeder for at danne grundlag for europæiske og nationale foranstaltninger vedrørende investeringer, lageropbygning og fælles indkøb.

Centret vil på baggrund af denne viden spille en afgørende rolle i at styre foranstaltninger og finansiering både på EU-plan og nationalt plan langs EU's forsyningskæde for kritiske råstoffer og især inden for rammerne af strategiske projekter, hvor der benyttes finansielle instrumenter, der er tilpasset projekternes behov – fra lån og garantier til egenkapital – i samarbejde med offentlige og private finansielle institutioner samt medlemsstaternes fonde for kritiske råstoffer. Det vil fungere som porteføljeforvalter og omfatte både indenlandske og globale aktiviteter til opbygning af en diversificeret, bæredygtig og sikker primær og sekundær værdikæde for kritiske råstoffer. Centret vil også overvåge projekter gennem hele deres udviklingscyklus og drift for at sikre en hurtig opskalering og fortsatte aktiviteter i EU og i betroede partnerlande.

⁽⁶⁾ COM/2025/85 final.

Det vil fungere som et skjold, der understøtter EU's konkurrenceevne på lang sigt og det indre markeds modstandsdygtighed ved at fremme strategiske lagre af primære og sekundære kritiske råstoffer i samarbejde med EU's industrielle aktører og medlemsstaterne. For at sikre projekternes levedygtighed og udvikle lagrene vil centret have det nødvendige mandat til at gennemføre fælles indkøbsaktiviteter og matche udbud og efterspørgsel. Centret vil også prioritere indkøb af kritiske råstoffer af relevans for Unionens strategiske sektorer, herunder luft- og rumfart samt forsvar, samtidig med at der sikres sammenhæng og komplementaritet med medlemsstaternes og industriens egne lageropbygningsindsatser.

Centret vil påbegynde sine aktiviteter i 2026 og bygge videre på mekanismerne i forordningen om kritiske råstoffer og RESourceEU. Kommissionen vil også senest i andet kvartal 2026 fremsætte lovforslag om tilvejebringelse af de nødvendige værktøjer til centret til at gennemføre alle de planlagte aktiviteter i anden fase.

2. FREMME OG FREMSKYNDELSE AF PRIORITEREDE PROJEKTER

Identificering af og støtte til relevante projekter er en afgørende forudsætning for fremkomsten af en europæisk forsyningskæde for kritiske råstoffer og for at sikre diversificering af EU's forsyningskilder. Kommissionen har allerede godkendt 60 strategiske projekter under forordningen om kritiske råstoffer, herunder 13 i tredjelande⁽⁷⁾. Blandt disse strategiske projekter og andre projekter vedrørende kritiske råstoffer har nogle kapacitet til at blive sat i værk inden for en meget kort tidsramme for at hjælpe EU med at reducere sin afhængighed af et enkelt oprindelsesland med 30-50 % senest i 2029 for værdikæder for batterier, sjældne jordarter eller forsvarsrelaterede råstoffer⁽⁸⁾. For at opnå den nødvendige produktionskapacitet skal disse projekter mobilisere omkring 2,15 mia. EUR for at opfylde deres anslåede økonomiske behov både med hensyn til kapital- og driftsudgifter. Dette kan ikke opnås uden offentlig indgriben for at mindske risikoen ved projekter og mobilisere de nødvendige betydelige private investeringer.

Derfor skal der mobiliseres risikobegrænsende værktøjer og fjernes lovgivningsmæssige flaskehalse for at fremskynde produktionsstarten af sådanne relevante projekter. Projekterne ville ellers fortsat være begrænset af investorernes modvilje mod at forpligte sig til langsigtede og komplekse aktiviteter og af aftagerindustriens begrænsede interesse i aftageraftaler.

2.1. Oprettelse af et finansieringsknudepunkt for kritiske råstoffer for at fremskynde projekter vedrørende kritiske råstoffer i EU og i partnerlande

Kommissionen, medlemsstaterne samt offentlige og private finansielle institutioner yder allerede støtte til de strategiske projekter, der blev udvalgt tidligere i år inden for rammerne af forordningen om kritiske råstoffer. Fremme af udviklingen af en europæisk værdikæde for kritiske råstoffer kræver også tilstrækkelig privat kapital med oprindelse i EU. I denne sammenhæng kommer opsparings- og investeringsunionen til at spille en nøglerolle i at fremme EU-virksomheders adgang til privat finansiering i alle faser af deres livscyklus.

⁽⁷⁾ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials/strategic-projects-under-crma/selected-projects_da.

⁽⁸⁾ Skøn baseret på annoncerede planlagte produktionskapaciteter.

En række EU-finansieringsprogrammer yder støtte til værdikæden for kritiske råstoffer. I forbindelse med **Innovationsfondens** indkaldelse i 2024 fik fem projekter vedrørende kritiske råstoffer tildelt 376 mio. EUR, navnlig det strategiske projekt Polvolt om opførelse af et lavemissionsgenanvendelsesanlæg for batteriråstoffer i Polen. Desuden har flere projekter under Innovationsfonden modtaget STEP-seglet for at lette finansieringen på nationalt plan. **Fonden for Retfærdig Omstilling** har ydet 18,7 mio. EUR i finansiering til projektet Neo Performance vedrørende magneter fremstillet af sjældne jordarter i Estland.

Som en del af sit nye strategiske initiativ for kritiske råstoffer har **Den Europæiske Investeringsbank** (EIB) forpligtet sig til at yde op til 2 mia. EUR i finansiering om året til projekter relateret til kritiske råstoffer via lån, venturegæld og private midler⁽⁹⁾. Indtil videre har EIB allerede ydet finansiering til de strategiske projekter UpCatalyst (forarbejdning af grafit) og Keliber (udvinding og forarbejdning af lithium) via låneaftaler, som også er støttet af InvestEU. EIB har etableret en dedikeret rådgivningsstøtte inden for kritiske råstoffer for at hjælpe projekter omhandlende kritiske råstoffer med at blive mere bankegnede ved at yde teknisk bistand og vejledning om strukturering af projekter for at tiltrække investeringer.

Den **Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling** (EBRD) lancerede med støtte fra Kommissionen en facilitet til at mobilisere 100 mio. EUR til investering af egenkapital i projekter vedrørende efterforskning efter kritiske råstoffer⁽¹⁰⁾. EBRD investerede endvidere egenkapital på ca. 6 mio. EUR i det strategiske projekt EuroManganese i Tjekkiet og 3,6 mio. EUR i det strategiske projekt Sarytogan Graphite i Kasakhstan⁽¹¹⁾ ⁽¹²⁾. **Risikobegrænsende finansiering på EU-plan er afgørende for at støtte udviklingen af en EU-værdikæde for kritiske råstoffer. Der er dog behov for en yderligere indsats, der bygger på en praktisk, resultat- og projektorienteret tilgang.** Som udgangspunkt vil Kommissionen koordinere de nuværende fragmenterede finansieringskilder til kritiske råstoffer samt de forskellige involverede aktører. Fra forskningsfinansiering over opskaleringsfinansiering og forvaltning af tilskud vil Kommissionen skabe større sammenhæng mellem alle disse tiltag. Kommissionen vil også yde en indsats for at undgå afkoblinger mellem interne og eksterne indsatsinstrumenter for at fremme alle relevante projekter for EU og sikre en værdikædetilgang til projekter vedrørende kritiske råstoffer under hensyntagen til SMV'ernes bidrag.

Kommissionen vil oprette et finansieringsknudepunkt for kritiske råstoffer for at koordinere strategisk finansieringsstøtte, yde teknisk bistand til projektiværksættere og nationale myndigheder samt fremskynde projektudviklingen. Finansieringsknudepunktet vil samle forskellige søjler for at yde støtte til relevante projekter i hele værdikæden, med særligt fokus på genanvendelse, og forskellige niveauer af teknologisk modenhed (fra innovation til markedsudbredelse):

- **InvestEU** sikrer en afgørende risikobegrænsningskapacitet til projekter vedrørende kritiske råstoffer i hele værdikæden. Kommissionen forventer at mobilisere omkring 2 mia. EUR i yderligere investeringer relateret til kritiske råstoffer i perioden 2026-2027, bl.a. takket være styrkelsen af InvestEU-omnibussen.

⁽⁹⁾ <https://www.eib.org/en/press/all/2025-156-eib-steps-up-financing-for-european-security-and-defence-and-critical-raw-materials>.

⁽¹⁰⁾ [EBRD and EU to mobilise up to €100 million for critical raw materials investments.](#)

⁽¹¹⁾ [Euro Manganese equity | We invest in changing lives.](#)

⁽¹²⁾ [AsxDownload.aspx.](#)

- Derudover vil **Innovationsfonden** støtte innovative projekter i hele værdikæden for kritiske råstoffer: Med indkaldelsen i 2025 vil der blive afsat 1 mia. EUR til fremstilling af ren teknologi med stor vægt på at styrke værdikæderne for kritiske råstoffer til anvendelser af ren teknologi i EU, herunder permanente magneter fremstillet af sjældne jordarter og batterier.
- **Batteriboosterpakken** med en finansieringsramme på 1,8 mia. EUR vil også blive udformet til at finansiere projekter vedrørende kritiske råstoffer, der er afgørende for batteriværdikæden, navnlig lithium, kobolt, nikkel, mangan og grafit, for op til 300 mio. EUR.
- I betragtning af deres betydning for forsvarsindustrien vil Kommissionen samarbejde med medlemsstaterne om at integrere kritiske råstoffer som et prioriteret område i forbindelse med forsyningssikkerhedsordningen og finansieringsprioriteterne for det kommende **program for den europæiske forsvarsindustri**⁽¹³⁾.

I 2026 vil Kommissionen lancere en ny tilgang til projektf finansiering, som vil sætte fokus på at øge den langsigtede levedygtighed af projekter vedrørende kritiske råstoffer ved at tilskynde til og sikre køb heraf i EU. Denne tilgang vil fokusere på at øge EU's efterspørgsel efter diversificerede og modstandsdygtige forsyningskæder for kritiske råstoffer.

Innovationsfonden vil inden for rammerne af indkaldelsen dedikeret til fremstilling af ren teknologi og forsyningskæder for kritiske råstoffer i 2026 stille mindst 700 mio. EUR til rådighed. Både projekter inden for ren teknologi og kritiske råstoffer vil kunne indgive ansøgninger i forbindelse med denne indkaldelse, og Kommissionen vil fremme en integreret tilgang ved at prioritere projekter til fremstilling af ren teknologi – hvor kritiske råstoffer tilvejebringes gennem indenlandske aftagningsaftaler eller fra andre diversificerede kilder hos pålidelige partnere. Hvis projektiværksætteren påviser, at dette ikke er muligt, vil der blive stillet krav om en plan for hurtig diversificering af forsyningen med kritiske råstoffer. Medlemsstaterne vil blive opfordret til at bidrage med finansiering til denne indkaldelse i form af tilskud som en tjenesteydelse i overensstemmelse med statsstøttereglerne.

Desuden vil Kommissionen samarbejde med medlemsstaterne og interesserede finansielle institutioner om at udforme risikobegrænsende finansielle instrumenter, herunder differencekontrakter, for yderligere at tilskynde til sådanne aftagningsaftaler.

I overensstemmelse med meddelelsen om EU's økonomiske sikkerhed vil det være afgørende at sikre, at de støttede projekter fortsat leverer forsyningssikkerhed. Kommissionen vil samarbejde med EIB og EBRD om at fastsætte strenge betingelser for at sikre, at projekter vedrørende kritiske råstoffer, der støttes af EU-midler, leverer til deres tilsigtede markeder.

Centret for kritiske råstoffer vil spille en central rolle i overvågningen af og støtten til projektudvikling og -gennemførelse samt **koordinere aktiviteterne i finansieringsknudepunktet for kritiske råstoffer.**

(13) https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-defence-industry/edip-dedicated-programme-defence_da.

Samlet set bør EU som led i en Team Europe-tilgang inden for de næste 12 måneder mobilisere 3 mia. EUR i EU-midler til direkte støtte af værdikæden for kritiske råstoffer.

2.2. Udnyttelse af medlemsstaternes og regionernes kapacitet

Udfordringens omfang kræver en altomfattende tilgang, der maksimerer synergierne mellem støtte på EU-plan og finansiering fra nationale og lokale myndigheder. Frankrig, Tyskland, Italien og Nederlandene har lanceret **nationale fonde for kritiske råstoffer**, mens andre gennemfører lignende tiltag. Medlemsstaterne opfordres til at udnytte deres nationale fonde for kritiske råstoffer for at sikre en hurtig udrulning af projekter, der bidrager til EU-værdikædens modstandsdygtighed. Med henblik herpå opfordres medlemsstaterne til at gøre fuld brug af mulighederne for at yde støtte til støtteberettigede projekter, navnlig på grundlag af statsstøtteordninger, der er godkendt under statsstøtterammen for aftalen om ren industri. I forbindelse med midtvejsevalueringen af samhørighedspolitikens programmer opfordrer Kommissionen medlemsstaterne og regionerne til at kanalisere op til 1 mia. EUR til støtte for strategiske projekter udvalgt i henhold til forordningen om kritiske råstoffer. Midler er allerede ved at blive omfordelt til investeringer, der bidrager til målene for **Platformen for strategiske teknologier for Europa** (STEP), som omfatter værdikæder for kritiske råstoffer⁽¹⁴⁾.

Sideløbende hermed opfordres medlemsstaterne til at gøre brug af finansiell bistand til lageropbygning for råstoffer for at forbedre tilgængeligheden af forsvarsprodukter under **forordningen om instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa (SAFE)**⁽¹⁵⁾. Medlemsstater, der også er NATO-allierede, kan tage udgangspunkt i erklæringen fra Haagtopmødet for at kanalisere finansiering til forsvarsrelevante projekter vedrørende kritiske råstoffer som led i deres tilsagn om at afsætte 1,5 % af BNP til styrkelse af deres sikkerhed⁽¹⁶⁾.

Det er afgørende, at samarbejdet og koordineringen mellem EU og det nationale niveau fortsætter for at maksimere virkningen af offentlig indgriben. Derfor vil Kommissionen fortsat samarbejde med medlemsstaterne og finansielle institutioner om at koordinere udrulningen af finansieringsinstrumenter for kritiske råstoffer inden for **Udvalget for Kritiske Råstoffer**.

2.3. Operationalisering af internationale partnerskaber til mobilisering af konkrete projekter

Internationale råstofpartnerskaber skaber konkrete resultater for EU og EU's partnere. På bilateralt plan gennemføres projekter, investeringer og samarbejdsprogrammer inden for rammerne af partnerskaberne. På tværs af sine 15 partnere har Kommissionen identificeret en pipeline bestående af 60 projekter af direkte

⁽¹⁴⁾ https://strategic-technologies.europa.eu/index_da.

⁽¹⁵⁾ Rådets forordning (EU) 2025/1106 af 27. maj 2025 om oprettelse af instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa (SAFE) gennem styrkelse af den europæiske forsvarsindustri.

⁽¹⁶⁾ [The Hague Summit Declaration | NATO Official text](#).

relevans for EU⁽¹⁷⁾. Importen af kritiske råstoffer fra Canada, Kasakhstan, Grønland, Chile og Namibia er steget både i mængde og værdi i de seneste år⁽¹⁸⁾.

Udviklingen i de globale forhold kræver imidlertid mere operationelle til strategiske partnerskaber og multilaterale initiativer. På grundlag af en projektdrevet tilgang vil Kommissionen stille en værktøjskasse til rådighed for at støtte relevante projekter på forskellige stadier af deres udvikling og sikre, at de skaber stor lokal merværdi og andre socioøkonomiske fordele. For det første vil Kommissionen under Horisont Europa 2021-2027 iværksætte et samfinansieret europæisk partnerskab bestående af medlemsstater og tredjelande til medfinansiering af forsknings- og innovationsprojekter i hele værdikæden for kritiske råstoffer med et forventet samlet budget på 300 mio. EUR⁽¹⁹⁾. For det andet vil Global Gateways finansielle instrumenter støtte strategiske projekter og andre relevante projekter uden for EU og sikre, at forsyningerne rettes mod EU's aftagere, f.eks. med Greenland Resources' Malmbjerg-molybdænprojekt. Der vil blive gjort brug af EFSD+-garantiinstrumenterne for at tiltrække offentlig og privat kapital i komplekse højrisikomiljøer for kritiske råstoffer. For det tredje vil EIB's taskforcefacilitet for kritiske råstoffer og Kommissionens facilitet for kritiske råstoffer yde teknisk bistand og støtte lovende projekter med henblik på at opnå bankegnethed. Det ville betyde, at der ville kunne blive ydet støtte til flere modne projekter i form af et garanti- eller blandingsinstrument fra Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling Plus.

Derudover bør EU mobilisere alle sine diplomatiske og økonomiske værktøjer for at fremme en hurtig indgåelse af kontrakter mellem europæiske og tredjelandsvirksomheder langs hele råstofværdikæden.

2.4. Fremskyndelse af projekters gennemførelse

Kommissionen arbejder på at bidrage til at sikre EU-relevante projekters langsigtede levedygtighed ved at strømline og forenkle processen for udstedelse af tilladelse.

Forordningen om kritiske råstoffer udgør en første reaktion på usikkerheder vedrørende **tilladelsesprocedurer** ved at kræve, at medlemsstaterne håndhæver en streng tidsplan for udstedelse af tilladelser til strategiske projekter (27 måneder for udvindingsprojekter og 15 måneder for forarbejdnings- og genanvendelsesprojekter) og opretter et eller flere centrale kontaktpunkter til at koordinere projekternes proces for udstedelse af tilladelse. Medlemsstater, der endnu ikke har oprettet **centrale kontaktpunkter**, bør straks oprette disse, mens alle medlemsstater bør give deres myndighed de nødvendige ressourcer til at overholde tidsfristerne for udstedelse af tilladelse til strategiske projekter i henhold til forordningen om kritiske råstoffer. Manglen på et udpeget centralt kontaktpunkt, især for projekter, der er udpeget som strategiske, herunder Rovina-projektet for kobberudvinding i Rumænien, hindrer fremskyndelsen af tilladelsesprocedurerne.

⁽¹⁷⁾ Argentina, Australien, Canada, Chile, Den Demokratiske Republik Congo, Grønland, Kasakhstan, Namibia, Norge, Rwanda, Serbien, Sydafrika, Ukraine, Usbekistan og Zambia.

⁽¹⁸⁾ Importen af kritiske råstoffer fra Kasakhstan er eksempelvis steget både i mængde (fra 32 153,3 ton til 673 982,9 ton) og i værdi (fra 188 mio. EUR til 662 mio. EUR) i perioden 2000-2024. Især for Canada steg EU's samlede import af visse kritiske råstoffer mellem perioden før CETA (2012-2016) og perioden efter CETA (2017-2023). EU's import af lithium steg med 11 %, grafit steg med 33 %, mangan steg med 28 %, og sjældne jordarter steg med 24 %.

⁽¹⁹⁾ https://cordis.europa.eu/programme/id/HORIZON_HORIZON-CL4-INDUSTRY-2025-01-MATERIALS-64.

Kommissionen er i færd med at revidere og tilpasse sin retlige ramme for at fjerne eventuelle lovgivningsmæssige flaskehalse og dermed frigøre potentialet inden for indenlandsk produktion og genanvendelse.

Som et første skridt vil Kommissionen fremsætte et forslag om fremskyndelse af miljøtilladelsesprocedurerne, som vil indeholde bestemmelser, der fremskynder tilladelsesprocedurerne for projekter vedrørende kritiske råstoffer.

Derudover vil Kommissionen for at øge synergierne og komplementariteten mellem strategien for vandresiliens og forordningen om kritiske råstoffer **i første kvartal 2026 udstede en vejledning** for at muliggøre **en enklere og mere harmoniseret gennemførelse af EU-lovgivningen om miljøtilladelsesprocedurer, herunder aspekter vedrørende minesektoren**, i medlemsstaterne. Vejledningen vil præcisere elementer såsom overholdelse af miljøkvalitetsstandarder på vandområdeniveau som helhed og fremme lettere og hurtigere overholdelse. I vejledningen vil det endvidere blive bekræftet, at lovgivningen giver mulighed for at tage hensyn til "naturlige" baggrundskoncentrationer ved vurderingen af overfladevandets kemiske tilstand.

Ud over vejledningen vil **Kommissionen senest i andet kvartal 2026 gennemgå og revidere vandrammedirektivet** på grundlag af interessenternes input og erfaringer i medlemsstaterne, med særlig vægt på forenkling og behovet for at afhjælpe potentielle flaskehalse for at fremme cirkularitet og adgang til kritiske råstoffer i EU, samtidig med at miljøet og menneskers sundhed beskyttes.

Kommissionen vil også tage hensyn til de specifikke operationelle forhold i udvindings-, genanvendelses- og forarbejdningssektorerne i den bebudede revision af forordningen om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) og i den nuværende gennemførelse og eventuelle fremtidige revisioner af direktivet om kræftfremkaldende stoffer og mutagener og reproduktionstoksiske stoffer (CMRD), samtidig med at det højeste beskyttelsesniveau for arbejdstagere, sundhed og miljø fuldt ud opretholdes⁽²⁰⁾ ⁽²¹⁾.

Ud over tilladelsesprocedurerne kræver aktiviteter inden for kritiske råstoffer understøttende rammebetingelser. Kommissionen har iværksat et projekt til støtte for gavnligt **industrielt samarbejde i værdikæden for kritiske råstoffer**, herunder samarbejde mellem SMV'er, i overensstemmelse med konkurrencelovgivningen. Kommissionen er også parat til at yde vejledning til virksomheder involveret i effektivitetsfremmende industrielle samarbejdsprojekter.

Endelig bestræber EU sig også på at imødekomme behovet for menneskelig kapital inden for aktiviteter vedrørende kritiske råstoffer ved at etablere et omfattende kvalifikationspartnerskab om kritiske råstoffer og et råstofakademi for at fremme færdigheder, der er relevante for arbejdsstyrken i forsyningskæderne for kritiske råstoffer⁽²²⁾ ⁽²³⁾.

Foranstaltninger til fremme og fremskyndelse af prioriterede projekter

⁽²⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH).

⁽²¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/37/EF af 29. april 2004 om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at blive eksponeret for kræftfremkaldende stoffer, mutagener eller reproduktionstoksiske stoffer.

⁽²²⁾ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/document/download/9a32c1f7-66e4-4af9-86db-df5a25856db7_en.

⁽²³⁾ <https://eitrawmaterials.eu/rawmaterials-academy>.

Kommissionen vil oprette et finansieringsknudepunkt for kritiske råstoffer, der bygger på flere søjler , for at mindske risikoen i forbindelse med projekter vedrørende kritiske råstoffer gennem en række EU-instrumenter, herunder InvestEU, EU's Innovationsfond, batteriboosterpakken eller programmet for den europæiske forsvarsindustri. Knudepunktet har til formål at mobilisere 3 mia. EUR inden for de næste 12 måneder.
Kommissionen, medlemsstaterne og partnerlandene vil yderligere operationalisere de strategiske partnerskaber ved at fremskynde støtten til projekter i tredjelande gennem teknisk bistand, garanti- og blandingsinstrumenter understøttet af EU's diplomatiske og økonomiske redskaber.
For at kickstarte gennemførelsen af RESourceEU frigør Kommissionen og EIB i dag finansiell støtte til to projekter vedrørende kritiske råstoffer, som straks vil opfylde EU's behov: Greenland Resources' Malmbjerg-molybdænprojekt til opnåelse af forsyningssikkerhed for forsvarssektoren og det strategiske projekt Vulcan inden for litiumudvinding i Tyskland for at bidrage til forsyningen af råstoffer til batterier. Projektet har sikret 250 mio. EUR i finansiell støtte fra Den Europæiske Investeringsbank.
Kommissionen vil foreslå tilpasninger af EU's lovgivningsmæssige rammer for tilladelsesprocedurerne for at forbedre rammebetingelserne, således at projekter vedrørende kritiske råstoffer hurtigere kan blive operationelle.
Senest i første kvartal 2026 vil Kommissionen udstede en vejledning om vandrammedirektivet, og senest i andet kvartal 2026 vil Kommissionen gennemgå og revidere denne vejledning.

3. FRIGØRELSE AF POTENTIALET FOR CIRKULARITET OG INNOVATION

3.1. Bevarelse af kritiske råstoffer i EU og genanvendelse af de ressourcer, der allerede er tilgængelige

Genanvendelsen af kritiske råstoffer er afgørende for at øge EU's produktionskapacitet. I dag ligger den gennemsnitlige indsamling af udtjente produkter i EU på 40 %, og mindre end 1 % af sjældne jordarter genanvendes i EU⁽²⁴⁾. Med andre ord er der en strøm af skrot fra permanente magneter og udtjente produkter, der forlader EU, forbliver ubrugte eller – endnu værre – ender på lossepladsen. Med passende råmaterialer og incitamenter vil EU's genvindingsvirksomheder for sjældne jordarter, herunder Carester og Solvay i Frankrig eller Inspiree i Italien, kunne øge deres aktiviteter med henblik på at bidrage til produktionen af 3 800 ton permanente magneter fremstillet af sjældne jordarter i de kommende år, hvilket svarer til ca. 20 % af den nuværende efterspørgsel.

Derfor vil Kommissionen senest i andet kvartal 2026 fremsætte forslag om restriktioner for eksport fra EU af skrot og udtjente elementer fra permanente magneter på grundlag af en grundig vurdering og under behørig hensyntagen til sine internationale forpligtelser og partnerskaber med tredjelande. Faktisk kræver truslen om en forsyningsmangel med hensyn til sjældne jordarter, der er nødvendige for at fremstille permanente magneter, en målrettet indsats for at sikre adgang til de nødvendige råmaterialer i overensstemmelse med EU's produktions- og udvidelseskapalet. Dette arbejde omfatter udvikling af en underkode på EU-plan under den kombinerede nomenklatur og det europæiske affaldskatalog for at identificere og overvåge strømme af permanente magneter og udtjente produkter, der indeholder disse. Disse foranstaltninger

⁽²⁴⁾ MC GOVERN, L., TAPOGLOU, E. og GEORGAKAKI, A., Material streams from wind energy decommissioning to 2050, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/0326924>, JRC139814.

skal ledsages af en styrket håndhævelse fra medlemsstaternes side mod ulovlige strømme ved de ydre grænser.

Med batteriforordningens gennemførelsesretsakt om mærkning **vil Kommissionen sikre en lettere udvinding og genanvendelse af råstoffer til batterier**. For batterier kræver genanvendelsen også adgang til sort masse, hvilket fortsat er en udfordring for den europæiske industri. Det Fælles Forskningscenter anslår, at EU kan behandle omkring 50-65 % af den sorte masse, EU producerer, hvilket kan føre til op til 1 million nye batteripakker til elkøretøjer om året. Denne kapacitet er dog stadig stort set underudnyttet, og en betydelig del af Europas sorte masse eksporteres stadig til Asien med henblik på den endelige genanvendelse. For at mindske denne risiko vil udtjente lithium-ion-batterier og sort masse, som besluttet i marts 2025, fra september 2026 blive klassificeret som farligt affald⁽²⁵⁾. Det betyder, at det efter denne dato er forbudt at eksportere dette til ikke-OECD-lande. Kommissionen vil arbejde for en effektiv gennemførelse af dette forbud uden omgåelse og vil om nødvendigt fremlægge foranstaltninger til at begrænse eksporten af sort masse yderligere. Det betyder, at projekter, der indebærer genanvendelse af råstoffer til batterier, såsom Hydromet i Finland kan få adgang til yderligere sort masse til at udføre deres aktiviteter.

Desuden vil Kommissionen i foråret 2026 foreslå målrettede foranstaltninger vedrørende aluminiumskrot for at afhjælpe globale ubalancer, opretholde konkurrenceevnen i aluminiumsindustrien og gennemføre handlingsplanen for stål og metal. Dette initiativ er baseret på resultaterne af den overvågning af skrotstrømme, der forlader EU, som Kommissionen iværksatte i juli 2025, og vil bidrage til at sikre, at europæiske smelterier og genvindingsvirksomheder bevarer tilstrækkelig adgang til vigtige råmaterialer. Efter yderligere overvågningsaktiviteter vil lignende foranstaltninger blive overvejet for kobberskrot, hvis det viser sig nødvendigt.

For at håndtere den samlede affaldsstrøm af kritiske råstoffer vil Kommissionen muliggøre effektive overførsler af affald af kritiske råstoffer og sekundære materialer inden for EU gennem gennemførelsen af forordningen om overførsel af affald, herunder overgangen til digitale procedurer og den mulige placering af specifikke affaldsstrømme til genanvendelse i EU på den grønne affaldsliste⁽¹⁸⁾. Desuden vil Kommissionen lukke de smuthuller, som i øjeblikket fører til eksport til tredjelande af kobber- eller aluminiumskrot, der svigagtigt præsenteres som produkter⁽¹⁹⁾.

3.2. Tilskyndelse til genanvendelse af kritiske råstoffer

Kommissionen tilskynder til genanvendelse af produkter, der indeholder kritiske råstoffer. Med forordningen om kritiske råstoffer er der allerede blevet indført mærkningskrav for permanente magneter for at forbedre genanvendelsesprocesserne. På denne baggrund foreslår Kommissionen at ændre forordningen om kritiske råstoffer for at **udvide listen over produkter**, der indeholder permanente magneter, som er underlagt kravet om **mærkning** med relevante oplysninger til genindvindingsvirksomheder.

Der er også behov for yderligere foranstaltninger for at sikre, at nyttiggjorte stoffer føres tilbage til værdikæden, og at sekundære råstoffer anvendes effektivt i nye produkter. Forordningen om kritiske råstoffer fokuserer på affald efter forbrugsleddet for at tilskynde til udvikling af indsamling af udtjente produkter og sekundære markeder i EU.

⁽²⁵⁾ Kommissionens delegerede afgørelse (EU) 2025/934 af 5. marts 2025 om ændring af afgørelse 2000/532/EF for så vidt angår en ajourføring af affaldslisten for så vidt angår batterirelateret affald.

Den medtager imidlertid ikke affald før forbrugsleddet i beregningen af genanvendt indhold, selv om det typisk er renere, lettere og mere omkostningseffektivt at genanvende. Det vil forbedre ressourceeffektiviteten på kort sigt at medtage det affald før forbrugsleddet, der genereres under fremstillingen, samtidig med at dette vil udgøre et supplement til nyttiggørelsen af affald efter forbrugsleddet, som fortsat er afgørende for at opnå ægte cirkularitet og genanvendelsessystemer. Kommissionen foreslår derfor i dag at ændre forordningen om kritiske råstoffer ved at indføre et krav om en erklæring om **genanvendt indhold fra affald før og efter forbrugsleddet**. På grundlag af de indsamlede oplysninger bør Kommissionen også fastsætte minimumsandele af kritiske råstoffer nyttiggjort fra indenlandsk affald før og efter forbrugsleddet, som skal anvendes i permanente magneter, der indgår i produkter. Foranstaltningen støtter også genanvendelseskapaleteten i EU og skaber produktionsincitamerter for projekter som MagReesource i Frankrig.

Ud over permanente magneter fremstillet af sjældne jordarter er der behov for en yderligere indsats for at øge genvindingen af kritiske råstoffer fra elektronikaffald. Revisionen af direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) som led i forslaget til retsakt om cirkulær økonomi vil omfatte foranstaltninger til at forbedre indsamlingen af udtjent elektrisk og elektronisk udstyr med henblik på at styrke genvindingen af kritiske råstoffer. I forbindelse med revisionen vil det også blive foreslået at forbedre behandlingen af udtjent elektrisk og elektronisk udstyr for at bevare komponenter rige på kritiske råstoffer. I afventning af medlovgivernes godkendelse vil revisionen af direktivet om udrangerede køretøjer også muliggøre genvinding af kritiske råstoffer fra biler.

Tilsvarende er der behov for en yderligere indsats for at mindske de kritiske afhængigheder af gødning i Europa, hvoraf nogle er baseret på kritiske råstoffer, gennem genanvendelse og ved at stimulere den indenlandske gødningsproduktion.

3.3. Stimulering af innovation for at muliggøre substitution og effektivisering

Kommissionen støtter forskning og innovation (FoI) for at forbedre teknologier til udvinding, forarbejdning og genanvendelse af kritiske råstoffer samt substitution af kritiske råstoffer med innovative avancerede materialer, avanceret fremstilling og alternative løsninger. Kommissionen har i de seneste fem år allerede afsat 700 mio. EUR under Horisont Europa til at støtte udviklingen af FoI-projekter vedrørende værdikæden for kritiske råstoffer, hvoraf 20 har bidraget til teknologier til strategiske projekter under forordningen om kritiske råstoffer, herunder lithiumprojekterne Barroso, Emili og Keliber.

For at øge dette substitutions- og effektivitetspotentiale vil Kommissionen iværksætte særlige indkaldelser under Horisont Europa på 593 mio. EUR under arbejdsprogrammet for 2026-2027 for at støtte optimeringen af ressourceanvendelsen i en cirkulær økonomi og i nye produktionsprocesser.

Det Europæiske Innovationsråd (EIC) vil yde yderligere 100 mio. EUR i blandet finansieringsstøtte gennem to EIC Accelerator-udfordringer: en udfordring på 50 mio. EUR om fremme af den europæiske værdikæde for kritiske råstoffer og en anden udfordring på 50 mio. EUR om avancerede materialer til vedvarende energi og energilagringssystemer.

Den **Europæiske Forsvarsfond** vil også blive udnyttet til at øge konkurrenceevnen og innovationen inden for den europæiske forsvarsteknologi og -industri ved at støtte

integrationen af relevante erstatninger for kritiske råstoffer i forsvarsprodukter og -teknologier.

Kommissionen vil støtte medlemsstaterne gennem det fælles europæiske forum for vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse (IPCEI'er) i udrulningen af IPCEI'er for at fremme innovation og den første industrielle implementering inden for forsyning, forarbejdning og genanvendelse af kritiske råstoffer. Kommissionen vil også gennem IPCEI Design Support Hub støtte færdiggørelsen af udformningen af en IPCEI-kandidat om cirkulære avancerede materialer.

Sideløbende hermed vil Kommissionen fremskynde udviklingen og udbredelsen af erstatninger for kritiske råstoffer gennem avanceret materialeinnovation under **retsakten om avancerede materialer**.

Foranstaltninger til at frigøre cirkularitets- og innovationspotentialet i EU
Senest i andet kvartal 2026 vil Kommissionen foreslå restriktioner for eksport af skrot fra permanente magneter fremstillet af sjældne jordarter.
Senest i andet kvartal 2026 vil Kommissionen også foreslå målrettede foranstaltninger for aluminiumskrot. Efter yderligere overvågning vil lignende foranstaltninger blive overvejet for kobberskrot.
Som led i RESourceEU foreslår Kommissionen at ændre forordningen om kritiske råstoffer for at øge genanvendeligheden af permanente magneter fremstillet af sjældne jordarter.
Senest i tredje kvartal 2026 vil Kommissionen foreslå foranstaltninger til at øge genvindingen af kritiske råstoffer i retsakten om cirkulær økonomi, herunder fra elektronikaffald.
Senest i andet kvartal 2026 vil Kommissionen fremlægge en handlingsplan for at sikre tilgængeligheden og prisoverkommeligheden af indenlandske gødningsstoffer, herunder foranstaltninger til at muliggøre genanvendte næringsstoffer og andre alternativer til gødningsstoffer.
Under Horisont Europas arbejdsprogram for 2026-2027 vil Kommissionen iværksætte særlige indkaldelser på 593 mio. EUR til støtte for RESourceEU-målene, idet der tilføres yderligere 100 mio. EUR i blandet finansieringsstøtte fra Det Europæiske Innovationsråd.
Senest i fjerde kvartal 2026 vil Kommissionen foreslå retsakten om avancerede materialer.

4. STIGENDE EUROPÆISK EFTERSPØRGSEL EFTER EUROPÆISKE PROJEKTER OG SKABELSE AF ET LEVEDYGTIGT MARKED

I øjeblikket udfordrer prisvolatilitet og uigennemsigtige markedspraksisser de eksisterende produktionskapaciteter og den fremtidige udvikling af mere modstandsdygtige værdikæder for kritiske råstoffer. Dette bidrager til det begrænsede antal aftagningsaftaler mellem EU og partnere i sektoren i leverandør- og aftagerledet.

Offentlig indgriben er derfor nødvendig for at diversificere forsyningskilderne, men også for at skabe markedsmekanismer og støtte driften af projekter vedrørende kritiske råstoffer over tid, så man kan overvinde højere omkostninger, prisudsving og global markedsusikkerhed.

4.1. Efterspørgselsaggregering og fælles indkøb for europæisk industri

Kommissionen har under EU's energi- og råstofplatform udviklet en dedikeret [Raw Materials-mekanisme](#). Den vil fungere som et matchmakingværktøj, der forbinder købere og leverandører af strategiske råstoffer, finansielle institutioner og udbydere af lageropbygningstjenester. Den vil give interesserede købere mulighed for at samle efterspørgslen og foretage fælles indkøb af råstoffer og for nye projekter at sikre aftagningsaftaler i overensstemmelse med EU's konkurrenceregler. Mekanismen vil også forbedre SMV'ers adgang til strategiske råstoffer ved at reducere deres søgeomkostninger og gøre det muligt for dem at opnå den kritiske størrelse, der kræves for at være berettiget til de store mængder, som sælges af leverandører. Platformen vil øge gennemsigtigheden på markederne for kritiske råstoffer markant. Desuden kan platformen støtte fremtidige risikobegrænsende aktiviteter i finansieringsknudepunktet for kritiske råstoffer. Efter centrets operationalisering vil det bygge videre på mekanismens aktiviteter for at gennemføre fælles offentlige indkøb på vegne af offentlige og private organer.

Kommissionen åbnede den 18. november 2025 for registrering på platformen, og den første matchmakingrunde finder sted i marts 2026⁽²⁶⁾. Denne indledende runde vil fokusere på værdikæder for sjældne jordarter, batteri- og forsvarsråstoffer, der straks eller snart bliver tilgængelige, og vil især gavne aktører på små, ikkelikvide markeder såsom wolfram- eller galliummarkedet⁽²⁷⁾. Raw Materials-mekanismen vil fokusere på leverandører fra EU, Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, oversøiske lande og territorier samt strategiske partnerskabslande. Kommende runder vil fokusere på projektudvikling, sikring af diversificeret forsyning af strategiske råstoffer til EU's industri og forbindelse af deltagerne med oplagrings- og lageropbygningstjenester.

Denne markedsforbindelsesfunktion, som varetages af platformen, skal suppleres med mekanismer, der tilskynder til indgåelse af kontrakter med diversificerede leverandører. Denne funktion vil i fremtiden blive varetaget af centret. I lyset heraf vil Kommissionen indlede en proces med interessenter for at undersøge udformning, omfang og finansiering af en omkostningseffektiv mekanisme til at udnytte en mindstepris til at frigøre investeringer både i forarbejdningsanlæg i Europa og i udvinding af kritiske mineraler i Europa og i partnerlande.

4.2. Stimulering af den europæiske industris diversificering af kritiske råstoffer

Aggregeringen af udbud og efterspørgsel udgør et første skridt i retning af at skabe et modstandsdygtigt og diversificeret marked for kritiske råstoffer. Det vil dog ikke direkte mindske den vedvarende prisforskel, der påvirker EU's projekter for kritiske råstoffer og bidrage til markedsvolatilitet.

For at stimulere yderligere diversificering af indkøb af kritiske råstoffer foreslår Kommissionen også en målrettet ændring af forordningen om kritiske råstoffer. Det er nødvendigt at forpligte de europæiske industrisektorer i aftagerleddet til at diversificere deres forsyning, da de ikke længere fuldt ud kan stole på kinesisk eksport for at opfylde deres behov for kritiske råstoffer. I praksis skal store virksomheder **foretage en**

⁽²⁶⁾ [EU Energy and Raw Materials Platform – Raw Materials Mechanism](#).

⁽²⁷⁾ Likvide markeder for kritiske råstoffer er kendetegnet ved et tilstrækkeligt antal projekter på udbudssiden, så markedsbaserede instrumenter som auktioner kan anvendes til at fastsætte en konkurrencedygtig pris (f.eks. lithiummarkedet). Ikkelikvide markeder omfatter kun én eller meget få leverandører (f.eks. gallium- eller germaniummarkedet).

risikovurdering af deres forsyningskæder og om nødvendigt vedtage afbødende foranstaltninger, herunder for at sikre en diversificering væk fra en enkelt forsyningskilde. Kommissionen bør have kapacitet til at tilskynde til effektive diversificeringsforanstaltninger, som store virksomheder bør indføre i tilfælde af væsentlige sårbarheder, og i tilfælde af manglende bestræbelser gøre diversificeringen obligatorisk. Dette bør også bidrage til en stimulering af efterspørgslen efter projekter i EU's værdikæde og hjælpe med at sikre forsyninger fra betroede partnerlande. I dagens geopolitiske kontekst opvejer de langsigtede fordele ved diversificering i høj grad de kortsigtede finansielle omkostninger. Både private virksomheder og finansielle institutioner bør tage disse behørigt i betragtning.

Desuden kræver EU's forsvarsindustri særlig opmærksomhed. Eksportkontrol af kritiske råstoffer – med en formodning om forbud mod militær anvendelse – herunder **tredjelandes ekstraterritoriale kontrol af forsvarsmateriel, der indeholder kritiske råstoffer**, udgør en klar og aktuel trussel mod EU's sikkerhed og forsvar. EU-institutionerne og medlemsstaterne bør i samarbejde med NATO mobilisere alle tilgængelige midler for hurtigt at mindske afhængigheden af kritiske råstoffer i forsvarsindustrielle værdikæder og bruge **forsvarsudgifter som en yderligere katalysator for iværksættelse af prioriterede projekter vedrørende kritiske råstoffer**. Kommissionen undersøger incitamenter til diversificering af forsyningen med kritiske råstoffer i forbindelse med revisionen af direktivet om offentlige udbud⁽²⁸⁾ og **direktivet om indkøb af forsvarsmateriel** samt i udformningen af flagskibsprojekterne om forsvarsberedskab 2030⁽²⁹⁾. Medlemsstaternes ordregivende myndigheder opfordres endvidere til at gøre det muligt for kontrahenterne at indkøbe råstoffer på en sikker måde, f.eks. ved at prioritere projekter baseret på ikkeprisrelaterede kriterier såsom diversificering, navnlig når de er afhængige af råstoffer, der er raffineret eller genanvendt i EU.

4.3. Støtte til lageropbygning for at øge Europas industrielle modstanddygtighed

Kommissionen og medlemsstaterne arbejder på at koordinere lagre af kritiske råstoffer, som kan være et vigtigt redskab til at begrænse forsyningsrisici. I øjeblikket køber mange virksomheder kun kritiske råstoffer, når det er nødvendigt, hvilket hæmmes af begrænset licensudstedelse fra Kina, manglende lagerkapacitet, utilstrækkelige finansieringsmuligheder og ændrede materialespecifikationer over lange oplagringsperioder. Denne situation resulterer i suboptimale indkøbsbetingelser i perioder med høje priser og lave lageropbygningsniveauer. Der findes ikke noget strukturelt instrument i EU til lagerforvaltning for kritiske råstoffer og sikring af korrekt og retfærdig frigivelse på tværs af medlemsstaterne i tilfælde af forstyrrelser, mens tredjelande såsom Japan, USA og Sydkorea har gjort en betydelig strategisk indsats for at sikre deres egen sikkerhed og økonomiske stabilitet.

I juli 2025 blev EU-strategien for opbygning af lagre vedtaget med det formål at forbedre interoperabiliteten og koordineringen af lageropbygningssystemer på EU-niveau og nationalt niveau⁽³⁰⁾. Desuden vil det kommende program for den europæiske

⁽²⁸⁾ [Direktiv 2014/23/EU](#) om koncessioner, [direktiv 2014/24/EU](#) om offentlige udbud og [direktiv 2014/25/EU](#) om forsyningsvirksomhed.

⁽²⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF.

⁽³⁰⁾ COM(2025) 528 final.

forsvarsindustri støtte aktiviteter vedrørende fremskyndelse af tilpasninger til strukturelle ændringer, herunder dem, der er knyttet til råstoffer, lageropbygning herfor og opbygning af reserveret kapacitet.

Kommissionen og flere medlemsstater samarbejder om et pilotprojekt inden for lageropbygning for kritiske råstoffer med henblik på at udvikle en effektiv og koordineret tilgang til lageropbygning for kritiske råstoffer i EU. Pilotprojektet vil være operationelt i begyndelsen af 2026 og bygge på medlemsstaternes og Kommissionens kapacitet, med særlig opmærksomhed på sekundære råstoffer. Det vil omhandle de logistiske aspekter af lageropbygning såsom betingelserne for indkøb, oplagring og frigivelse af kritiske råstoffer. Pilotprojektet vil også undersøge, hvilken type lageropbygning der bedst understøtter den europæiske industri i lyset af de finansieringsværktøjer, der er til rådighed for disse operationer, og for at sikre sammenhæng med industriens indsats. Centret vil efterfølgende integrere dette pilotprojekts aktiviteter ved udførelsen af lageropbygningsoperationer.

Foranstaltninger til at øge den europæiske efterspørgsel efter europæiske projekter og skabe et levedygtigt marked

Senest i første kvartal 2026 vil Kommissionen iværksætte den første matchmakingrunde under EU's energi- og råstofplatform med fokus på værdikæden for permanente magneter fremstillet af sjældne jordarter, batterier og råstoffer til forsvarsindustrien.
--

Som led i RESourceEU foreslår Kommissionen at ændre forordningen om kritiske råstoffer for at stimulere de store markedsaktørers bestræbelser på at diversificere forsyningskæden for at forhindre afhængighed af enkelte forsyningskilder.

Kommissionen undersøger incitamentter til diversificering i forbindelse med revisionen af direktivet om indkøb af forsvarsmateriel og udformningen af flagskibsprojekterne for forsvarsberedskab 2030.
--

Senest i første kvartal 2026 vil Kommissionen og medlemsstaterne igangsætte et første pilotprojekt om lageropbygning for kritiske råstoffer.
--

5. BESKYTTELSE AF DET INDRE MARKED OG MODSTANDSDYGTIGHEDEN I EU'S VÆRDIKÆDE FOR KRITISKE RÅSTOFFER

5.1. Styrkelse af overvågningen af forsyningskæder og koordinering af indsatsen ved forsyningsforstyrrelser

I krisetider er EU's vigtigste ansvar at beskytte det indre marked, og Kommissionen sikrer, at medlemsstaterne arbejder sammen og ikke mod hinanden. Dette er hovedformålet med **forordningen om nødsituationer for det indre marked og det indre markeds modstandsdygtighed (IMERA)**⁽³¹⁾. Fra denne forordnings ikrafttræden i maj 2026 og på grundlag af de oplysninger, der blev indsamlet i forbindelse med gennemførelsen af forordningen om kritiske råstoffer, vil Kommissionen anvende IMERA-værktøjsskassen til at imødegå udfordringer i EU's værdikæde. I tilfælde af aktivering af overvågnings- eller nødsituationstilstanden for det indre marked i henhold til

⁽³¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/2747 af 9. oktober 2024 om fastlæggelse af en ramme for foranstaltninger vedrørende en nødsituation for det indre marked og det indre markeds modstandsdygtighed og om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2679/98 (forordningen om nødsituationer for det indre marked og det indre markeds modstandsdygtighed).

IMERA vil Kommissionen kunne imødekomme anmodninger om oplysninger om produktionskapacitet og lagre, forstyrrelser eller mangler i forsyningskæderne, men også foretage fælles indkøb, give mandat til prioriterede anmodninger og koordinere fordelingen af lageropbygning.

Forud for ikrafttrædelsen samlede Kommissionen allerede medlemsstaterne for at gøre status over forsyningsafbrydelser og koordinere indsatserne. Dette var muligt takket være overvågningen af forsyningskæder som gennemført i henhold til forordningen om kritiske råstoffer. Medlemsstaterne og Kommissionen er begyndt at stressteste strategiske forsyningskæder, og de næste fælles øvelser vil fokusere på værdikæder for sjældne jordarter og forsvarsrelaterede kritiske råstoffer. Medlemsstaterne skal også overvåge centrale markedsaktører i værdikæden for kritiske råstoffer og underrette Kommissionen, hvis den normale drift kan forhindres som følge af større begivenheder. Det er vigtigt at samarbejde med betroede partnere for at vurdere forsyningsafbrydelser og styrke beredskabet.

5.2. Beskyttelse af EU mod fjendtlig indblanding

Kommissionen arbejder på at anvende de indsamlede oplysninger om potentielt skadelige markedspraksisser. Udenlandske investorer kan yde bidrag til projekter vedrørende kritiske råstoffer i EU. EU skal dog sikre, at sådanne investeringer skaber reel merværdi for det indre marked og er i overensstemmelse med vores mål for økonomisk sikkerhed. I betragtning af den strategiske karakter af værdikæden for kritiske råstoffer vil Kommissionen integrere de strategiske projekter under forordningen om kritiske råstoffer som "*projekter eller programmer af interesse for Unionen*" i henhold til forordningen om udenlandske direkte investeringer og dermed sikre en øget kontrol over udenlandske investeringer i EU's værdikæde for kritiske råstoffer af sikkerhedsmæssige årsager.

Horisont Europas arbejdsprogram for 2026-2027 vil begrænse deltagelsen af kinesiske enheder og EU-baserede enheder under kinesisk kontrol i alle forsknings- og innovationsaktiviteter vedrørende kritiske råstoffer. Kommissionen vil arbejde for at udbrede denne tilgang til andre finansieringsinstrumenter i EU og opfordrer medlemsstaterne til at træffe lignende foranstaltninger for deres nationale finansieringsstøtte til kritiske råstoffer.

Med udgangspunkt i deres fælles bestræbelser på at beskytte forsyningskæder mod urimelig markedspraksis har **Kommissionen, G7-landene, Australien og Ukraine godkendt G7-køreplanen for markeder for kritiske mineraler baseret på standarder**⁽³²⁾. Gennemførelsen af køreplanen vil fremme sporbarhed og gennemsigtighed i forsyningskæderne og samtidig fastsætte miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige kriterier for at opbygge pålidelige og sikre førsteklasses markeder for kritiske mineraler. Dette vil gøre det muligt at udnytte efterspørgslen efter førsteklasses markeder internationalt og gøre ansvarlig produktion til den globale standard. Kommissionen vil sikre, at diversificering af forsyningskæder og forsyningskædernes modstandsdygtighed fortsat er væsentlige komponenter i standardbaserede markeder.

For at beskytte EU's og medlemsstaternes investeringer i projekter vedrørende kritiske råstoffer vil det være afgørende at sikre, at deres levedygtighed ikke kan undergraves gennem aggressiv markedsmanipulation og ikkemarkedsøkonomiske praksisser og politikker fra etablerede leverandørers side. I tæt samarbejde med G7 og andre partnere og

⁽³²⁾ <https://g7.canada.ca/en/news-and-media/news/roadmap-to-promote-standards-based-markets-for-critical-minerals>.

i overensstemmelse med meddelelsen om økonomisk sikkerhed **har Kommissionen til hensigt at udvikle og anvende en robust politisk tilgang, herunder handelsinstrumenter, der sikrer, at EU kan handle hurtigt og beslutsomt i tilfælde af ikkemarkedsmæssige praksisser fra tredjelandes side såsom prismanipulation i værdikæder for kritiske råstoffer**⁽³³⁾. I den forbindelse vil Kommissionen udnytte EU's vigtigste styrker såsom adgang til det indre marked for at sikre kortsigtet adgang til kritiske råstoffer i tilfælde af forstyrrelser i forsyningskæder forårsaget af tredjelande.

Foranstaltninger til beskyttelse af det indre marked og modstandsdygtigheden i værdikæden for kritiske råstoffer
Fra andet kvartal 2026 og når det er nødvendigt, vil Kommissionen mobilisere IMERA-værktøjskassen for at beskytte det indre marked mod forsyningsforstyrrelser i værdikæden for kritiske råstoffer.
Senest i andet kvartal 2026 vil Kommissionen integrere de strategiske projekter under forordningen for kritiske råstoffer i forordningen om udenlandske direkte investeringer for at øge kontrollen med udenlandske investeringer i strategiske sektorer.
Sideløbende hermed vil Kommissionen og G7-partnerne udvikle markeder for kritiske råstoffer baseret på standarder, der bygger på miljømæssige, sociale, ledelsesmæssige, forsyningsdiversificerings- og modstandsdygtighedskriterier.
Senest i andet kvartal 2026 vil Kommissionen udvikle en robust politisk tilgang, herunder handelsinstrumenter, til at reagere mod ikkemarkedsmæssige praksisser såsom prisforvridninger i værdikæden for kritiske råstoffer.

6. SAMARBEJDE MED TREDJELANDE MED HENBLIK PÅ DIVERSIFICERING

6.1. Styrkelse og udvidelse af EU's engagement

For at diversificere EU's forsyninger af kritiske råstoffer følger Kommissionen på EU's vegne og i samarbejde med medlemsstaterne en proaktiv diplomatisk dagsorden for kritiske råstoffer. Ud over frihandelsaftaler og partnerskaber for ren handel og investeringer er der siden 2021 blevet indgået **15 strategiske partnerskaber** om råstoffer med ressourcerige lande, og EU udvider yderligere sit **netværk af partnerskaber med betroede partnere**⁽³⁴⁾.

Disse partnerskaber har til formål at komme både EU og EU's partnere til gode gennem lokal værdiforædling. Skabelsen af lokal merværdi og beskæftigelse er afgørende, bl.a. ved at gøre det muligt for tredjelande at styrke deres kapacitet ud over udvindingskapaciteten. Overordnet søger partnerskaberne at integrere begge parter værdikæde ved at støtte fælles projekter og samarbejde om standarder for miljø, sociale forhold og god selskabsledelse, forskning og innovation.

Det seneste aftalememorandum blev indgået med **Sydafrika** den 20. november 2025. Gennemførelsen heraf bør støtte konkrete projekter såsom det strategiske projekt

⁽³³⁾ Indsæt henvisning.

⁽³⁴⁾ Argentina, Australien, Canada, Chile, Den Demokratiske Republik Congo, Grønland, Kasakhstan, Namibia, Norge, Rwanda, Serbien, Sydafrika, Ukraine, Usbekistan og Zambia.

Zandkopsdrift til produktion af sjældne jordarter og mangan samt Manganese Metal Companys anlæg inden for mangansulfat monohydrat med en høj renhedsgrad. Kommissionen har desuden indledt bilaterale forhandlinger med **Brasilien**, en strategisk partner med vigtige værdikæder for sjældne jordarter, niobium, nikkel, grafit, lithium, mangan og aluminium.

Kommissionen vil også arbejde på at integrere EU's værdikæde for kritiske råstoffer hos strategiske partnere, frihandelslande, udvidelseslande og naboskabslande. Den vil f.eks. finansiere projekter vedrørende kritiske råstoffer via investeringsrammen for Ukraine, hvilket kan komme ukrainske strategiske projekter til gode og fremme gennemførelsen af det strategiske partnerskab mellem EU og Ukraine på råstofområdet. Hvor det er relevant, vil den også stille finansielle instrumenter til rådighed via investeringsrammen for Vestbalkan for at lette integrationen af deres industrielle værdikæder i EU. Øget samarbejde med vores naboskabslande, navnlig i Nordafrika, om adgang til råphosphat- og kaliressourcer samt i Golfen vil blive fremmet. Den kommende handlingsplan for pagten for Middelhavsområdet vil indeholde en række investeringsprojekter, der også vil give gensidigt fordelagtige muligheder for vores partnerlande i det sydlige naboskab.

6.2. Diversificerede forsyninger gennem multilaterale initiativer

På multilateralt plan har EU og G20-partnerne hilst en **ramme for kritiske mineraler** velkommen, idet dette er en samarbejdsplan for at sikre, at kritiske mineraler fremmer bæredygtig vækst og velstand i hele værdikæden⁽³⁵⁾. Denne ramme vil bl.a. bidrage til at fremme kortlægningen af geologiske ressourcer, forbedre standarderne for miljø, sociale forhold og god selskabsledelse og øge investeringerne i værdikæden for kritiske råstoffer.

For at mindske risikoen ved projekter vedrørende kritiske råstoffer kollektivt støtter Kommissionen alliancen for produktion af kritiske mineraler under det canadiske G7-formandskab. Listen over projekter, der blev støttet og meddelt under G7-ministtermødet i oktober 2025, udgør et første skridt i retning af en koordineret indsats til støtte for den globale forsyningskæde for kritiske råstoffer. Kommende udgaver bør omfatte yderligere projekter placeret i et bredt udvalg af jurisdiktioner. Alliancen for produktion af kritiske mineraler og G7-køreplanen for markeder baseret på standarder afspejler de ovenfor beskrevne foranstaltninger på både udbuds- og efterspørgselssiden af værdikæden for kritiske råstoffer.

Foranstaltninger vedrørende samarbejde med tredjelande med henblik på forsyningsdiversificering
--

EU's diplomatiske og økonomiske værktøjer i Team Europe-sammenhæng vil også støtte indgåelsen af kontrakter mellem EU- og tredjelandsvirksomheder.
--

Kommissionen vil indlede forhandlinger om et partnerskab om kritiske råstoffer med Brasilien.

Kommissionen vil styrke samarbejdet med det sydlige naboskab, navnlig med den kommende handlingsplan for pagten for Middelhavsområdet.
--

⁽³⁵⁾ <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2025/11/22/g20-johannesburg-leaders-declaration/>.

Kommissionen vil udnytte G7-alliancen for produktion af kritiske mineraler til at mindske risikoen ved projekter vedrørende kritiske råstoffer i EU og i partnerlande.
--

Kommissionen vil følge op på det fælles engagement og den stærke indsats for diversificering på G20-niveau inden for G20's ramme for kritiske mineraler.
--

KONKLUSION

Selv om Den Europæiske Union har fastlagt en klar dagsorden for at sikre sin forsyning af kritiske råstoffer, forventes den eksisterende høje grad af afhængighed kun at blive reduceret gradvist og på mellemlang sigt. I betragtning af udfordringens omfang er det kun en beslutsom kollektiv og fælles indsats fra EU's og medlemsstaternes side, der kan støtte den europæiske industri i en omfattende diversificeringsindsats gennem mobilisering af en række værktøjer, kompetencer og finansiell kapacitet til udvikling af en stabil og effektiv værdikæde for kritiske råstoffer i EU.

RESourceEU-planen indeholder en række foranstaltninger, der skal styrke EU's diversificeringspolitik med en virkning på kort sigt med henblik på hurtigt at øge EU's modstandsdygtighed over for forstyrrelser i forsyningskæderne og sende et signal til markederne om en ny politisk kurs på mellemlang sigt. Sådanne foranstaltninger vil blive styrket med oprettelsen af et center, der skal forvalte særlige værktøjer og prisstøttemekanismer og have kapacitet til at fremme diversificering, projektudvikling og modstandsdygtigheden i EU's værdikæde for kritiske råstoffer. Centret vil blive understøttet af den enorme finansielle håndsrækning fra Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne, der foreslås som led i den fremtidige flerårige finansielle ramme.

Diversificeringen af forsyningen af kritiske råstoffer skal være en af EU's øverste politiske prioriteter i de kommende år. Med henblik herpå vil Kommissionen intensivere sin indsats og mobilisere alle politiske og finansielle instrumenter for at udvide EU's leverandørgrundlag for kritiske råstoffer, styrke den indenlandske udvinding og genanvendelse samt reducere den nuværende overdrevne afhængighed af kritiske råstoffer. Kommissionen opfordrer til øget samarbejde om kritiske råstoffer med Europa-Parlamentet, EU-medlemsstaterne, partnere fra tredjelande, industrielle interessenter og civilsamfundet. Kommissionen opfordrer Rådet til at godkende denne plan. RESourceEU's succes er afhængig af samarbejde.